

Heempad Journaal (HPJ) Nr.55 (12^e jaargang) – 25 februari 2022

Beste lezers, volgende week dinsdag begint de weerkundige lente. De voelbare lente heeft alvast een voorsprong genomen. Overal staan sneeuwkllokjes, krokussen en al veel narcissen in bloei. In onze gebieden zien we de volgende soorten in bloei: speenkruid (al begin januari), klein hoefblad, blauwe anemoon, gevlekt longkruid en meer. Sommige planten hebben de winterstop zelfs overgeslagen: madeliefje, akkergoudsbloem, muurleeuwenbek, vogelmuur, straatgras en paardenbloem. Wij mogen de lente weer (bijna) onbepert beleven met wandelingen, excursies en bijeenkomsten. Schoon de lente in? Lees elders over de actie [Nederlandschoon.nl](https://www.nederlandschoon.nl) die op zaterdag 19 maart plaatsvindt. Doe mee! Eerste wandeling: zaterdag 26 maart, start 10.00 u. vanaf de Contactweide, Boskoop. Aanmelden!

Het HPJ is onze nieuwsbrief voor van natuurbelevingen in onze regio, met tips die je ook elders kunt beleven. Het is een initiatief van en voor Vrienden van het Heempad en staat los van onze binding met het IVN, waar wij als werkgroep onder vallen. Het is onze vorm van communicatie met velen die zich met natuur-milieu-klimaat en duurzaamheid bezighouden. Een netwerk wat opgebouwd is naar voorbeeld van de gemeentelijke actie de Groene Golf, tien jaar geleden gestart om groene initiatieven te ondersteunen. HPJ geeft informatie van alle excursies die in ons doelgebied, Zwarte Pad Boskoop, Gouwebos en Bentwoud plaatsvinden. Deel het HPJ met anderen. Reacties en/of stoppen met de nieuwsbrief: janny@countrygazette.nl

Leestijd: 40 minuten/ 4217 woorden / 6 printpagina's. Tip: print het HPJ uit en lees het op een passend moment. Digitale woorden vervliegen, woorden op papier zijn duurzaam, met onze bespaar tips en boomplant adviezen compenseren we dat ruimschoots. Lees duurzaam!

Eerste grutto's worden verwelkomt. Vroege Vogels Radio was op zondag 20 februari te gast in Friesland, waar in weidevogelgebied 'De Skrogg', de eerste 500 grutto's waren neergestreken. De eerste grutto werd gespot in Zuid-Holland op 13 februari, nog net geen record, dat was ooit op 12 februari. Ook scholekster en kluut laten zich al horen. In het Gouwebos zijn blauwe reigers op hun nesten neergestreken. Zanglijster, merel, heggenmus, koolmees, tjiftjaf en roodborst zingen hun voorjaarslied. De eerste vinkenslag is gehoord. Luister naar de fenolijn, we hoorden de melding van een nijlgans met 6 jongen in het Zwartepadgebied Boskoop. Gezocht: iemand die waarnemingen in ons doelgebied gaat doorgeven: 035-6711338 (fenolijn). Daarmee zet je ons gebied ook landelijk op de kaart. Wil je hier meer over weten, bel of mail ons even.

Uitslag Nationale vogeltelling. Er waren dit jaar 170.408 deelnemers, iets minder dan vorig jaar. Er werden 2.402.212 vogels geteld. De landelijke top 10 ziet er als volgt uit: 1 huismus/ 2 koolmees/ 3 merel/ 4 pimpelmees/ 5 vink/ 6 kauw/ 7 houtduif/ 8 ekster/ 9 turkse tortel/ 10 roodborst. In het postcodegebied 2771 was de top tien 2021 als volgt: 1 koolmees/ 2 kauw/ 3 vink/ 4 huismus/ 5 merel/ 6 pimpelmees/ 7 turkse tortel/ 8 spreeuw/ 9 roodborst/ 10 wilde eend.

Mijn lijstje (Zwanenwater): Ekster (2)/ Goudhaantje (1)/ Heggenmus (1)/ Houtduif (2)/ Kauw (2)/ Koolmees (4)/ Merel (2)/ Pimpelmees (2)/ Roodborst (2)/ Turkse tortel (2)/ Winterkoning (1). In mijn lijst op het telmoment geen huismussen. Het goede nieuws is, sinds ik vogelvoer uitstrooi op mijn bescheiden tegelstraatje (1/4 tegels, 3/4 tuin) hebben huismussen mijn achtertuin ontdekt. Opmerkelijk in de landelijke lijst is dat de halsbandparkiet (een exoot) met maar liefst 21.224 tellingen de 19^e plaats inneemt (vorige telling ruim 10.000), een verdubbeling dus. Deze soort scoort vooral in stedelijk gebied.

Wie verdient het Groene Lintje in Alphen aan den Rijn? Vooropgesteld, er zijn vele tientallen mensen in onze regio die zich inzetten voor natuur, klimaat, recycling, duurzaamheid die zo'n lintje verdienen. Genomineerd zijn dit jaar: Gerda Bonninga, Hans van Dam, Esther van den Braak, Patricia Lärche, Monique Goderie en Stephanie Luik-Noordermeer. Zonder de anderen tekort te willen doen wil ik hier twee mensen op een voetstuk plaatsen en in alle (on)bescheidenheid maak ik er deel van uit. Waarom Gerda Bonninga? Zij heeft een stimulerende functie bij het jeugd natuurwerk van het IVN Alphen aan den Rijn en zet zich in als coördinator bij de zojuist begonnen Natuur Gidsen Opleiding (NGO). Hans van Dam zet zich al decennia in voor meer biodiversiteit in Boskoop West, met het Zwarte Pad als doelgebied. Hij organiseert jaarlijks natuur excursies en zorgt met een team medewerkers (Vrienden van het Heempad) voor allerlei natuur initiatieven in genoemd gebied. Het Groene Lintje is een initiatief van Groen Links Alphen aan den Rijn. Je kan nog stemmen tot en met 28 februari op jouw favoriet. Zoek op de site van GL afd. Alphen aan den Rijn.

Natuurgidsen Opleiding (NGO) is gestart. Wij hebben nog ruimte voor stageplekken en/of voor onderzoeksgebied in ons doelgebied, het Zwarte Pad. Wat kunnen wij NGO cursisten bieden? Algemene kennis en natuurbeleving; specialisaties zoals inheemse flora, vogels, vlinders en andere insecten, eetbare- en geneeskrachtige planten, stinsenflora, fotografie, kennis over bloeiende bermen en oeverbeheer, inrichting van landschap en alles wat de natuur nog meer te bieden heeft. Sanitaire mogelijkheden zijn er bij MC de Plataan, kinderboerderij de Contactweide en horeca: Roos en Perron3. In ons toegankelijke gebied is voldoende ruimte om – indien nodig- afstandregels in acht te nemen. Een deel van de theorie zal via ZOOM sessies plaatsvinden. Veel succes toegewenst!

Het Zwartepadgebied ligt tussen Zijde (noord) en Snijdelwijklaan (zuid). Het is een natuur- en recreatiegebied gelegen tussen twee woonwijken: Snijdelwijk en het nieuwe Waterrijk west. Er zijn allerlei gebruiksvormen, sommigen privaat (volkstuinten, scouting, kwekerijen en recreatie kavel). Ons doelgebied bestaat uit het Heempad, Schoolakkerbos, Natuurspeelplek en Bloemstroken met kruiden, Bijenidylle en een bloemrijke Ringdijk (Linnaeuskade). Het gebied ligt globaal tussen twee stations: Boskoop en Snijdelwijk, er is ruime parkeergelegenheid. Wil je als NGO cursist een afspraak maken om de mogelijkheden te bekijken? Neem contact op met Hans van Dam, tel. 0172 214775 (rond 08.00, 13.00 en na 16.30 uur) of per email: janny@countrygazette.nl

IVN start het Groene Schoolpleinenfonds. IVN Natuureducatie is onderscheiden met de Prins Bernhard Cultuurfondsprijs 2021. Deze oeuvre prijs van 150.000 euro wordt sinds 2010 toegekend aan personen of instellingen die zich op uitzonderlijke wijze hebben ingezet voor cultuur of natuur. De helft van het bedrag gaat het IVN gebruiken voor stimulering van groene schoolpleinen. Scholen die hun reeds groene plein willen inzetten, gekoppeld aan daarbij passend onderwijs, kunnen hun plan voorleggen en een aanvraag doen. Op jaarbasis wordt gedurende 2022, 2023 en 2024 een bedrag van € 25.000 verdeeld onder de goedgekeurde aanvragen. Het Fonds sluit aan op de fysieke vergroening die al is gerealiseerd door de overheidssubsidies die landelijk beschikbaar waren. Scholen kunnen bijvoorbeeld een projectaanvraag indienen voor een cursus voor natuurouders of een training van docenten. Of voor aanschaf van materialen voor educatief gebruik, voor veldwerk, kasten voor vogels en vleermuizen, plekken voor egels, reptielen (zoals ringslangen) en amfibieën. Of camera's bij vogelhuisjes "beleef de lente". Het Cultuurfonds kan tot 50% van de kosten dekken, bij goedkeuring worden bedragen tot € 2000 toegekend. *Bron: IVN Natuureducatie Groene Schoolpleinenfonds – Prins Bernhard Cultuurfonds.*

Gefaseerd knotten voor hommels en bijen. Elke knotter kent de regels: wilgenknotten doe je om en om (of 2 op 1). Waarom zie dan nog lanen en bermen waar alles in één keer kaal wordt? Ik kan geen andere reden bedenken dan gemakzucht en kostenbesparing: alles eraf – tot zelfs verminkingen met kop en al – dan is er enkele jaren geen omkijken meer naar. Waarom gefaseerd knotten? De katjes van knotwilgen vormen een voedingsbron voor hommelmkoninginnen en vroege bijen die op zoek zijn naar nectar en stuifmeel. Wilgen bloeien soms al in februari/ maart, als er nog weinig bloemen zijn. Door wilgen om en om te knotten voorkomen we dat de insecten zonder voedsel zitten. Geknotte wilgen komen het eerste voorjaar niet in bloei. Het is ook schadelijk voor vogels die op hun beurt weer op insecten afkomen voor hun voedsel. (Bron: Nature Today).

Nationale Bijentelling wint de NWO Communication Initiatieve Award 2021. De jury roemt het initiatief van de innovatieve wijze waarop men met het project een breed publiek bereikt. De Nationale Bijentelling deelt de prijs met de Klimaat Helpdesk. Ook hun partner Naturalis is trots op deze erkenning. Lees het hele verhaal op: *Nationale Bijentelling wint de NWO C.I. Award 2021 -- Naturalis.* Wij feliciteren Groene Cirkel Bijenlandschap met dit resultaat. Voor meer informatie, abonneer je op de maandelijkse nieuwsbrief Bijenlandschap: contact@bijenlandschap.nl

Als een boom de macht eens overneemt...

Alphen wil voor iedere inwoner een boom. Zuidplas, als meest bijenvriendelijke gemeente in het Groene Hart, wil evenveel bomen dan mensen. Waddinxveen wil voor iedere inwoner een boom, maar dat kost geld. Mooie beloften om de burgers zoet te houden. Maar wat gebeurt er echt? Bomenkap voor woningen, voor wegen, voor kabels, wegen, parkeerplaatsen, industrieterreinen. Bomen zijn te oud, ziek, onveilige plekken, renovatie van parken en zo kan ik nog doorgaan. Kap van bomen wordt soms gemeld, vaak niet, herplantplicht zelden genoemd. Afgeschaft?

Laten we het eens omdraaien, de boom bepaalt. Er mogen niet meer mensen komen dan bomen. Dat betekent voor elke boom die wordt gekapt moet een mens verdwijnen. Begrip is er wel, jonge mensen laat je ongemoeid. We beginnen met de oudsten, mensen die ziek zijn of een handicap hebben, mensen die in de weg lopen, overlast veroorzaken, niet meer van nut zijn enzovoort. Cynisch bedoeld. Wedden dat er dan binnen de kortste tijd een goede balans komt tussen kap en aanplant? Dat de beloofde boom per inwoner er echt komt en ook snel. Dat elke gekapte boom direct wordt vervangen.

Het Wij-bos een symbool van diversiteit. De natuur is voor iedereen, dat is de gedachte achter dit initiatief van de uit Afghanistan afkomstige Qader Shaffiq. Daarom bedacht hij het Wij-bos als symbool van diversiteit, niet enkel voor bomen, ook van de mens. Hoe mooi zou het zijn als mensen van verschillende etnische afkomst, ongeacht geaardheid en politieke voorkeur als één harmonieus geheel samen de schop in de grond zouden steken om bomen te planten en zo de grond weer vruchtbaar te maken. In november werd samen met een wethouder nabij Nijmegen de eerste boom geplant. Mooi initiatief, maar is het bij deze handeling gebleven? Dat wil ik graag weten.

Er moeten 140.000 voetbalvelden aan bos bij in Nederland. De vraag is, waar laat je de voetballers?

Oude bomen. Een oude beuk of eik van 50 jaar produceert zuurstof voor tenminste 10 gezinnen. Linde en acacia zijn draagbomen, produceren stuifmeel, nectar en hebben hun eigen ecosysteem: insecten, vogels en predators. Stervende bomen zorgen voor nieuw leven: zwammen en bodemleven.

Inheemse bomen. Ons land telt ongeveer honderd soorten inheemse bomen en heesters, een groot deel ervan zijn wilgensoorten, die gedijen goed in onze moerasachtige grond. Veel soorten staan op de rode lijst, zoals mispel en wilde appel. Van wilde appel zijn nog slechts 200 oorspronkelijke standplaatsen bekend. Afkomstig van wilde soorten zijn veel cultivars bekend. Door selecties op smaak, kleur en ongevoeligheid voor ziekten, zijn de oorspronkelijke soorten in het gedrang gekomen. Het overgrote deel van houtige gewassen zijn exoten en cultuurvariëteiten. Is dat erg? Puristen vinden van wel en maken een beschermplan van de resterende exemplaren. Een goede zaak, het is ons groene erfgoed. Voor het overige moeten we ons geen zorgen maken, voor gezonde lucht, schaduwwerking, biodiversiteit en een mooie tuin mag je ver gaan. In natuurlijke bossen en natuurgebieden kunnen exoten en verwilderde sierplanten (buddleja, cotoneaster) soms een probleem zijn. Amerikaanse sierkers wordt vaak verwijderd uit bossen, maar wat blijkt, deze trekt meer insecten dan de Europese soort. Velden met enkel buddleja,s en cotoneasters ben ik nog niet tegen gekomen. Insecten en vogels kennen dat probleem niet. Wij weren toch ook niet de Griekse restaurants? Zuidelijke soorten dringen steeds meer op naar onze streken, onze traditionele soorten gaan noordwaarts. Denk Europees in Groen en Leven.

Hoe meet je de hoogte van een boom? Vouw een driehoek van papier of karton, houd die waterpas op ooghoogte, richt deze op de top van de boom. De hoogte is loopafstand (stappen van een meter) naar de stam + lengte van de persoon tot ooghoogte. Leuk om met kinderen te doen. Hoogste boom in Nederland is een Douglas Spar (52 m), de hoogste es (40 m). Hoogste in Europa: 64 (Wales) Douglas spar. Hoogste boom in de USA was een Sequoia (mammoetboom) 115 meter (in 2006 ontdekt).

Omgevallen bomen langs veel wegen worden niet meer vervangen. In het verleden is er met boomplanten geen rekening gehouden met toenemend verkeer en verbreding van wegen of fietspaden. Vervanging wordt enkel gedaan als er een brede bermstrook beschikbaar is. In Duitsland overlijden jaarlijks gemiddeld 500 personen door bomen die ‘in de weg’ staan. Er wordt niet getornd aan de maximum snelheid. Drank en drugsgebruik achter het stuur is verboden, maar hoe hou je dat tegen. De bomen treffen meestal geen schuld, maar hoe makkelijk is het om die als zondebok te zien.

Bejaarde bomen zijn schaars in het Groene Hart. De bomenstichting heeft een digitale bomenatlas van Nederland gemaakt. Daarin valt op dat het deze in het Groene Hart schaars zijn. Het meest op particulier gebied, het minst in openbaar buitengebied. Daar zijn verschillende redenen voor, de zachte bodem, hoog grondwater, ruimtegebrek en vaak zwaardere stormen in de kustprovincies. Ook het risico dat takken van oude bomen eerder breken en schadeposten voor gemeenten of provincie zijn. Daar is wat van te zeggen, veiligheid boven alles. Een paar goede uitzonderingen zijn: een Schietwilg aan de Drecht in Leimuiden (hoogte 12 m. 8 meter stamomtrek, schatting 100 jaar). Wellicht de oudste boom is een Rode beuk op landgoed Bisdom van Vliet in Haastrecht. Deze boom is 25 meter hoog, 6 in omvang en is volgens historische gegevens geplant in 1692; echter, de aftakeling is begonnen, taksterfte en een begin van houtrot. Vooral in het hart van binnensteden van Alphen, Woerden, Gouda en Oudewater zijn op historische buitenplaatsen nog eerbiedwaardige oudjes die regelmatig een bomen check krijgen. In Boskoop staan de oudste bomen bij herenhuizen aan de Biezen, Reierskoop, Zijde en Laag Boskoop. Bij de VVV is informatie te vinden over bomenroutes en historische wandelingen met gids.

Toekomst van de bossen. Hoe zien onze bossen er over 30 jaar uit? Zijn alle fijnsparren door droogte verdwenen en daarmee ook de kuifmees en goudhaantje? Zijn de plannen voor miljarden bomen gerealiseerd? Zijn landbouwgronden door inkrimping aangeplant met productiebos, voor klimaat neutrale woningbouw (opslag CO₂)? Zijn plagen zoals taksterfte en processierups tot staan gebracht door biodiversiteit? Verschuiven bomen door opwarming verder noordwaarts? Is de toekomst voor kurkeik, wintereik, hazelaar en winterlinde? Hebben we de klimaatopwarming onder de knie? Hoe ver is de realisatie van de bomenstrategie: het planten van meer bomen in steden en voedselbossen in woonwijken? Blijft er meer dood hout liggen voor biodiversiteit (insecten en paddenstoelen)? Wij, ouderen moeten nu de toekomst starten en de kennis doorgeven aan een jonge generatie. Steek geld i.p.v. oorlogsgeweld in een nog groter gevaar, het klimaatprobleem, de opwarming.

Nieuwe haag planten? Kies vogelvriendelijk. Goede keuzes zijn taxus, hulst, haagbeuk en laurierkers. Ze groeien dicht, zijn groenblijvend (haagbeuk houdt lang blad vast), geven bloemen en bessen (hulst). Houd ook nadelen in het oog, hulst heeft scherpe bladeren die slecht verteren, evenals laurierkers. Meest gebruikt en goedkoop is liguster. Probeer eens wat anders dan machinaal gladscheren. Haal in het voorjaar de groeitakjes handmatig weg. Je houdt bloemtakjes over met heerlijk geurende witte seringachtige bloemen die volop vlinders en bijen trekken. Veel last van katten, dan is vuurdoorn een goede keuze, evenals klimrozen; nadeel doornen en stekels zijn lastig bij onderhoud. Klimop is een goede keuze voor een schutting, die groeien snel en hebben 2 tot 4 snoei beurten nodig, het zijn geweldige schuilplekken voor vogels en overnachtingsplekken voor insecten. Snoeien bij vochtig weer aanbevolen.

Herplantingsplicht. We lezen bij het verlenen van kapvergunning vaak: er is herplant plicht. We lezen en horen zelden waar die herplant plicht moet worden uitgevoerd, op welke termijn dit moet gebeuren en hoe groot de te planten boom minimaal moet zijn. Wie bepaalt de herplanting? Wie controleert of dit werkelijk gebeurt? Is er onderzoek? Ik heb deze vragen meermaals gesteld maar zelden of nooit antwoord op gehad. Ik twijfel aan de uitvoering, tot het tegendeel is bewezen.

Een motorzaag klinkt mij vals in de oren; houtsnippers zijn het resultaat van houthakkersvermaak. Ik wil het in maart niet meer horen omdat het de broedvogels gaat verstoren.

Alphen en Gouda hebben minder bomen dan inwoners. Andere gemeenten in het Groene Hart hebben soms de luxe om er 1 ½ of 2 te bezitten. Het recht op schaduw zou een gemeentelijke plicht moeten zijn. Natuur en wandelgebieden zoals Bentwoud en Zegersloot worden niet meegerekend. Databureau Local Focus vroeg aan Cobra Groeninzicht om cijfers over het aantal bomen per gemeente in het Groene Hart. Opgeteld hebben twaalf gemeenten ongeveer 690.000 bomen. Gouda komt er het slechts vanaf: 1 boom op 2 inwoners, Alphen scoort iets minder slecht: 0,9 boom per inwoner. Krimpenerwaard, Nieuwkoop en Oudewater doen het goed met 2 bomen per inwoner. Steden warmen op tropische dagen sneller op dan open land. Dit noemt men het 'hitte eiland effect'. De brandende zon verhit stenen en asfalt, er is minder luchtstroming waardoor ook nachten langer heet blijven.

Hoe is dat te veranderen? Tussen buurten en woonwijken is veel gazon, laaggroeiende heesters en perken. Dat is snel in onderhoud, zoef zoef, brrroemmm brrroemmm en de wekelijkse gazonmaaier heeft met veel lawaai de madeliefjes weer onthoofd. Dat kan anders, zet grote, snel groeiende bomen neer op plekken waar dat kan. Denk aan zitjes rond zo'n boom, gezellig voor de buurt op hete zomeravonden. Maak bredere oevers, waarbij ook een bermstrook hoort (oevers een halve meter breder dan nu). Af en toe een vissteiger voor kindervermaak (bootjes, zwemmen, schaatsen, vissen). Als hitte en corona samen meer buitenleven vraagt, moet de gemeente dan kunnen bieden. Wel verantwoord zodat bewoners geen overlast hebben van plataan, esdoorn of kastanje die te dicht bij het huis staat. Het is daarom beter om in woonwijken kleine parkjes en pleintjes te maken met bankjes waar de buurt zicht op heeft. Of lanen met bomen die brede kruinen hebben. Nu alvast voorbereidingen maken op de komst van meer tropische dagen. Behalve koelte is het goed voor frisse en schone lucht.

Meer ruimte voor groen in nieuwe woonwijken. Alle tips in dit HPJ zijn algemeen toepasbaar en kunnen wij ook vertalen naar dichtbij huis. In de nieuwe woonwijk Waterrijk west hebben de meeste huizen wel een bescheiden tuin, maar te klein om te voldoen aan de eisen voor grote bomen. Er is veel water wat toch een open beeld geeft, maar ruimte voor bomen is beperkt ingepland en geplant. Ons eigen parkje aan het Zwanenwater is een brede zoom van bomen en struiken, zo'n vijftig, wat grenst aan een woonblok van 6 rijtjeshuizen. In een cirkel van 500 meter is dat 50 op 50 woningen, 50 jaar geleden aangeplant. Bij tropische temperatuur is het hier heerlijk vertoeven in de schaduw. Ook voor de jeugd is dit een heerlijke schaduwrijke speelplek waarbij ze in contact komen met de natuur. Onderhoud wordt gedaan door onze werkgroep Vrienden van het Heempad, gemeente controleert op veiligheid. Wonen in een groene omgeving is ook financieel aantrekkelijk, bij verkoop levert het soms € 10.000 meer op.

Provincie Utrecht maakt plannen voor meer bossen. Het plan voor 2023 is om zo'n 600.000 nieuwe bomen te planten, goed plan, dat wel. Maar hoe is dat in verhouding van de eeuwlingen die in Ameliswaard worden gekapt voor verbreding van wegen? Als we nu eens kappen met kappen dan is elke nieuw geplante boom aanwinst. Het brengt ons dichterbij het Europees streefgetal van 3 miljard bomen voor 2030 in de Europese Green Deal, een voorstel van Frans Timmermans.

Weg met die truttige sierboompjes in het stadsgroen? Deze uitspraak komt van Romke van de Kaa in zijn column *Eigen Tuin eerst (AD)*. Plant appels, peren, pruimen, kersen en walnoten. Langs wegen kan dat gevaar opleveren, maar in stadsparken en kleinere plantsoenen past het wel. De buurt kan het fruit plukken en de voorjaarsbloesem zorgt voor een rijk insectenleven. Gemeenten zijn terughoudend, vallend fruit in openbaar gebied kan schade opleveren. Of het veel gemeenschappelijk fruit oplevert is de vraag, spreuwen, kauwtjes en halsbandparkieten zien dat fruit ook hangen. Langs de provinciale weg naar Haastrecht staan een aantal walnootbomen en die zijn populair bij onze medeburgers uit vnl. zuidelijker landen. Meer walnoten overal, ze zijn supergezond! Er zijn projecten voor hoogstam fruitbomen gestart, waarmee men historische rassen terug wil brengen. Het Landschapsfonds Holland Rijnland subsidieert dit project. Het doel is de komende 2 à 3 jaar 1000 hoogstam fruitbomen te planten in de regio Alphen en Nieuwkoop. Ook voor particulieren. Beperking bomenkap is de eerste winst.

Slagveld in het Gouwebos. We beleven een van de meest stormachtige maanden sinds 1953 (naar mijn gevoel). Februari wordt steeds vaker de stormmaand van het jaar. Nadat Corrie had huisgehouden kwam Dudley, dat was een voorproefje, maar Eunice was een echte krachtpatser. Een bezoekje aan het Gouwebos op zaterdag zagen we het slagveld. Doorgaande paden waren afgesloten, tientallen grote bomen waren door de zware storm gesneuveld, met wortelvoet en al omgewaaid. Het zijn vooral de oudste populieren die het natuurgeweld niet konden weerstaan. De gemeten windkracht liep uiteen van 9 tot zelfs windstoten van 12 (orkaankracht). Onze gebieden hebben de storm goed doorstaan, enkele afgebroken takken, gescheurde delen, omgewaaide wilgen en platgeslagen elzen met verticale voet die een prachtige broedplek biedt aan ijsvogels. Ook kleiner leed, veel afgewaaid dakpannen, schuttingen, kweekkastjes en wankelende schuurtjes overleefden de storm niet. Storm nummer vier, Franklin, gaf zondag voor veel bomen de genadeklap. De komende dagen zal de motorzaak het nodige opruimwerk moeten doen. Hopelijk zal men er ook voor kiezen om wat hout te laten liggen voor recycling, zodat het bodemleven haar werk kan doen en ons de komende jaren weer mooie paddenstoelen op gaat leveren. Het bomenleed werd druk gefotografeerd door ramptoeristen. Ik was er ook.

Nationale Boomfeestdag. Gewoonlijk is dat de 3^e woensdag van maart. Door ontregeling vanwege corona en 'haar broer omikron' is dat verplaatst naar woensdag 16 november 2022. Daarmee verschuiven veel eerder gemaakte plannen, met verlies van een heel groeiseizoen. November is wel een goede tijd, de grond is nog warm en dat stimuleert wortelvorming en kansen van overleving in een droog voorjaar. Ook het initiatief 800 bomen voor 800 jaar Boskoop zal in november plaatsvinden. Maart en november voor de inhaalslag.

Muzikale ode aan de Boom. De een verzamelt postzegels, een ander puzzelt graag of is verzot op series. In mijn vrije tijd is muziek (luisteren) en radio programma's maken mijn hobby. Countrymuziek is mijn (voornaamste) keuze, om twee redenen, het past bij ons en er wordt veel over de natuur, het land, de bergen en het leven gezongen. Mijn verzameling bestaat uit het selecteren van songs waarin bomen, bloemen, vogels en andere dieren een (bij)rol spelen. Omdat maart dé maand is dat bomen nog geplant kunnen worden, is voor ons programma **Greenheart Country** gekozen voor een drieluik met songs waarin het verhaal zich afspeelt onder toeziend oog (en oor) van bomen. Soms denkbeeldig, vaak over de boom als getuige van geluk of verdriet. We hebben voor 3 uitzendingen (6 uur) titels geselecteerd op *tree of de boom op naam*. Voorbeelden: Whispering pines, Blackberry bramble, White Azaleas, Green grow the Laurels, Magnolias, Mulberry Moon enzovoort. De uitzendingen zijn te beluisteren op vier stations: RTV Krimpenerwaard, Studio Alphen, ORTS Oosterhout en Crossroads Country Radio (Internet). De uitzendingen zijn gepland voor week 10/ 12 en 14 (maart/april). Juiste data van uitzendingen en speellijsten vind je op www.countrygazette.nl Tussen de muziek door hebben we educatieve teksten over het belang van bomen voor ons leven en voor het behoud van onze aarde. In mei hebben we een vergelijkbare drieluik uit mijn muzikale verzameling, titel **Birdsongs Festival**.

Natuurgids ten strijde tegen zwerfafval. *We kregen een bijdrage van Reinier Hopmans (voormalig natuurgids uit Nieuwkoop) die ons attent maakt om de komende opschoondag op zaterdag 19 maart (voor scholen in de week vooraf). Helaas kunnen we door ruimtegebrek niet het hele artikel plaatsen (HvD).* Je hoeft op internet maar 'zwerfafval' of 'zwerfvuil' in te tikken en je vindt tal van initiatieven. Hier enkelen: **Helemaalgroen.nl** is een initiatief van een gepensioneerde dierenarts die in 2017 in zijn woonplaats Geesteren begon met opruimen. Een app registreert je route en de aantallen verzameld afval, zichtbaar ruimen dus. **Goclean.nl** is een Nederlands burgerinitiatief dat samenwerkt met het internationale **Litterati**. Alle vondsten die je in 2 klikjes registreert worden geanalyseerd. Producten en distributeurs worden erop aangesproken. Het lukte een fabrikant te bewegen om snoepjes voortaan in papier te verpakken. Het statiegeld op flesjes en straks ook blik is mede op aandrang tot stand gekomen. Voor peuken zijn nu tabaksfabrikanten in het vizier. **Nederlandschoon.nl** komt voort uit het bedrijfsleven van verpakkingsmateriaal. Aanvankelijk doel was om heffing van statiegeld tegen te houden. Inmiddels is het een door de overheid en bedrijfsleven gefinancierde stichting dat kennis vergaart, voorlichting geeft en (voor het bedrijfsleven niet te pijnlijke) overeenkomsten sluit. Ook in onze regio zijn veel particuliere initiatieven zoals **Alphen schittert**, een groep vrijwilligers die maandelijks aan de slag gaat om de buurt schoon te houden. Een initiatief van **Esther van de Braak**. **Monique Goderie** houdt met een team van 15 vrijwilligers de (ruime) omgeving van het Kabouterbos (Zegersloot) schoon. Met **Vrienden van het Heempad** gaan we op vrijdag 18 maart met prikkers op stap. *Verzending Heempad Journaal: Janny van Dam. Samenstelling: Hans van Dam. Boskoop 25 febr.2022.*